

Metakognitivni Trening (MKT)

MKT 5 B – Memorija

© Moritz, Woodward & Deljković (11|22)

www.uke.de/mct

The use of the pictures in this module has been kindly permitted by artists and copyright holders, respectively. For details (artist, title), please refer to the end of this presentation.

Memorija

- Naš kapacitet da memorišemo stvari je ograničen.

Memorija

- Naš kapacitet da memorišemo stvari je ograničen.
Primjer: približno 40% detalja priče koju smo čuli pola sata ranije se ne možemo aktivno sjetiti.

Memorija

- Naš kapacitet da memorišemo stvari je ograničen.
Primjer: približno 40% detalja priče koju smo čuli pola sata ranije se ne možemo aktivno sjetiti.
- Prednost: ???
- Mana: ???

Memorija

- Naš kapacitet da memorišemo stvari je ograničen.
Primjer: približno 40% detalja priče koju smo čuli pola sata ranije se ne možemo aktivno sjetiti.
- **Prednost:** Naš mozak nije preopterećen beskorisnim informacijama. Uglavnom, nevažna informacija se gubi...*ali*
- **Mana:** ???

Memorija

- Naš kapacitet da memorišemo stvari je ograničen.
Primjer: približno 40% detalja priče koju smo čuli pola sata ranije se ne možemo aktivno sjetiti.
- **Prednost:** Naš mozak nije preopterećen beskorisnim informacijama. Uglavnom, nevažna informacija se gubi...*ali*
- **Mana:** ... mnoga značajna sjećanja takođe nestaju (poslovni sastanci, sjećanja sa odmora, znanje iz škole...)

Šta slabi memoriju?

???

Šta slabi memoriju?

- ometanje tokom učenja (npr. radio, druge osobe u sobi, neprijatna atmosfera)

Šta slabi memoriju?

- ometanje tokom učenja (npr. radio, druge osobe u sobi, neprijatna atmosfera)
- stres & pritisak

Šta slabi memoriju?

- ometanje tokom učenja (npr. radio, druge osobe u sobi, neprijatna atmosfera)
- stres & pritisak
- ekcesivno korišćenje alkohola!

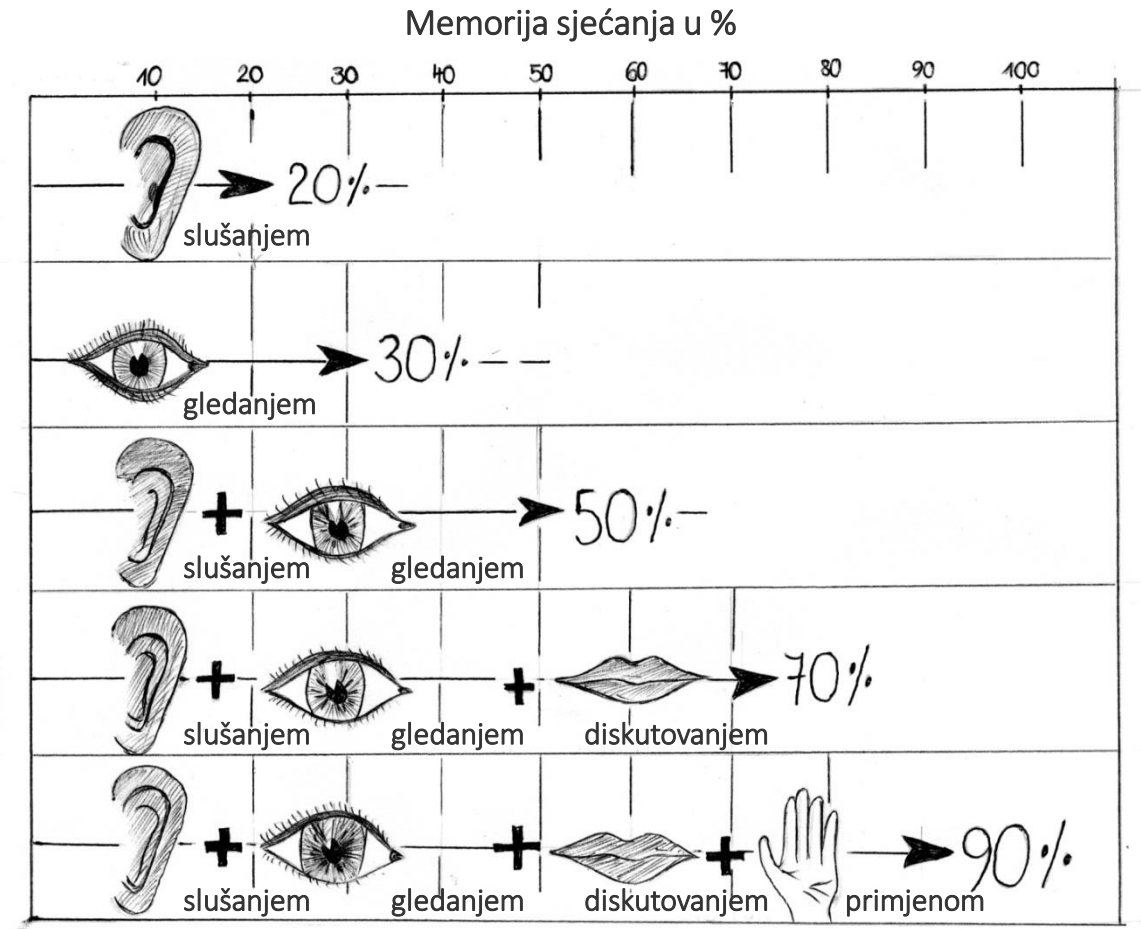
Šta slabi memoriju?

- ometanje tokom učenja (npr. radio, druge osobe u sobi, neprijatna atmosfera)
- stres & pritisak
- ekcesivno korišćenje alkohola!
- ometajuće aktivnosti poslije učenja (npr. gledanje TV)

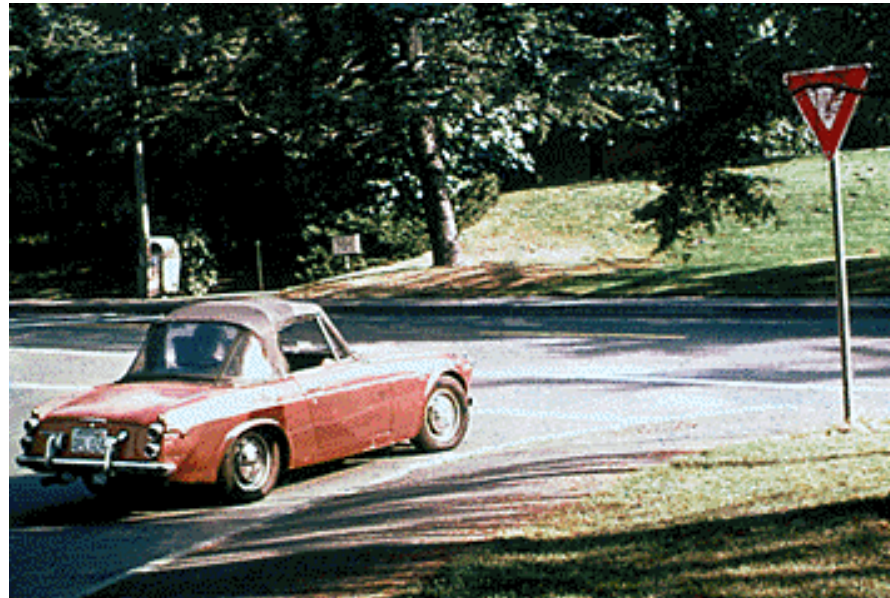
Kako mogu pamtiti stvari bolje?

Što je više čula uključeno tokom učenja, bolje pamćenje!

Da li naša memorija radi kao video rekorder?

Američki psiholog Elizabeth Loftus je pokazala učesnicima seriju fotografija. Jedna slika je pokazivala crveni automobil koji čeka ispred trouglastog znaka .

Da li naša memorija radi kao video rekorder?

*Na toj slici je bio još jedan automobil koji prolazi crveni automobil dok je ovaj čekao ispred **znaka za stop?***

(zapravo, automobil je čekao ispred **trouglastog znaka!**)

Kasnije su prikazane dvije fotografije. Učesnici su trebali da odluče koja je fotografija bila originalno prikazana. Mislite li da memorija može biti zavedena?

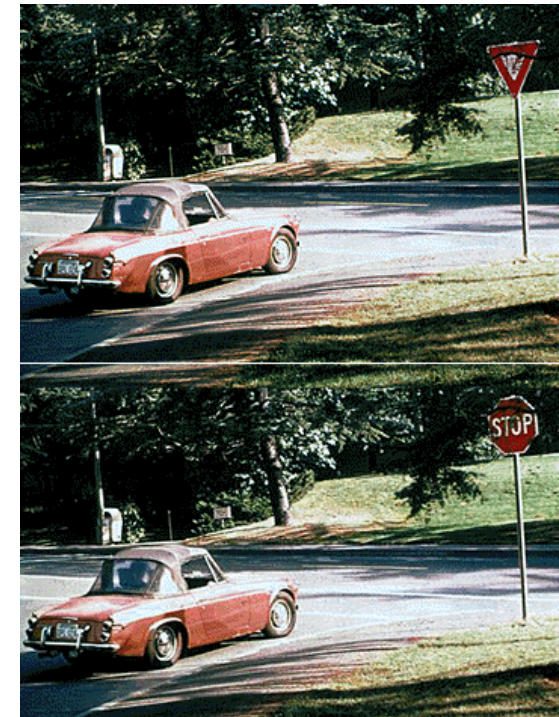
Predstavljeno!

Varljivo pitanje

*Na toj slici je bio još jedan automobil koji prolazi crveni automobil dok je ovaj čekao ispred **znaka za stop**?*

Koja je slika bila originalno prikazana?

Protok vremena

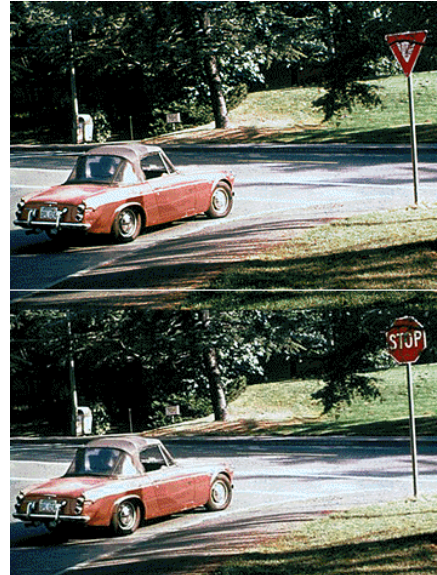

Naša memorija se ne slaže perfektno sa realnošću!

1. Predstavljeno!

2. ... ali čega su se sjećali?

Bez varljivog pitanja samo 25% učesnika je reklo da je vidjelo znak za stop na originalnoj slici.

... dok je 59% učesnika koji su dobili varljivu informaciju reklo da su vidjeli znak za stop!

Naša memorija se ne slaže perfektно sa realnošću!

Ovo ispitivanje i mnoga druga pokazuju da ljudska memorija jeste dobra, ali ne perfektna.

Imamo sklonost da reanžiramo našu memoriju, kao i da ugradimo u nju stvari koje su se desile u prošlosti ili stvari koje smo čuli kasnije.

Vježba

- Vidjećete složene scene (npr. plaža, željeznička stanica).

Vježba

- Vidjećete složene scene (npr. plaža, željeznička stanica).
- Posle toga će se od Vas tražiti da se sjetite šta ste vidjeli na slici i koliko ste sigurni u svoj sud.

Vježba

- Vidjećete složene scene (npr. plaža, željeznička stanica).
- Posle toga će se od Vas tražiti da se sjetite šta ste vidjeli na slici i koliko ste sigurni u svoj sud.

Probajte da se sjetite što je više moguće detalja!

Kovač

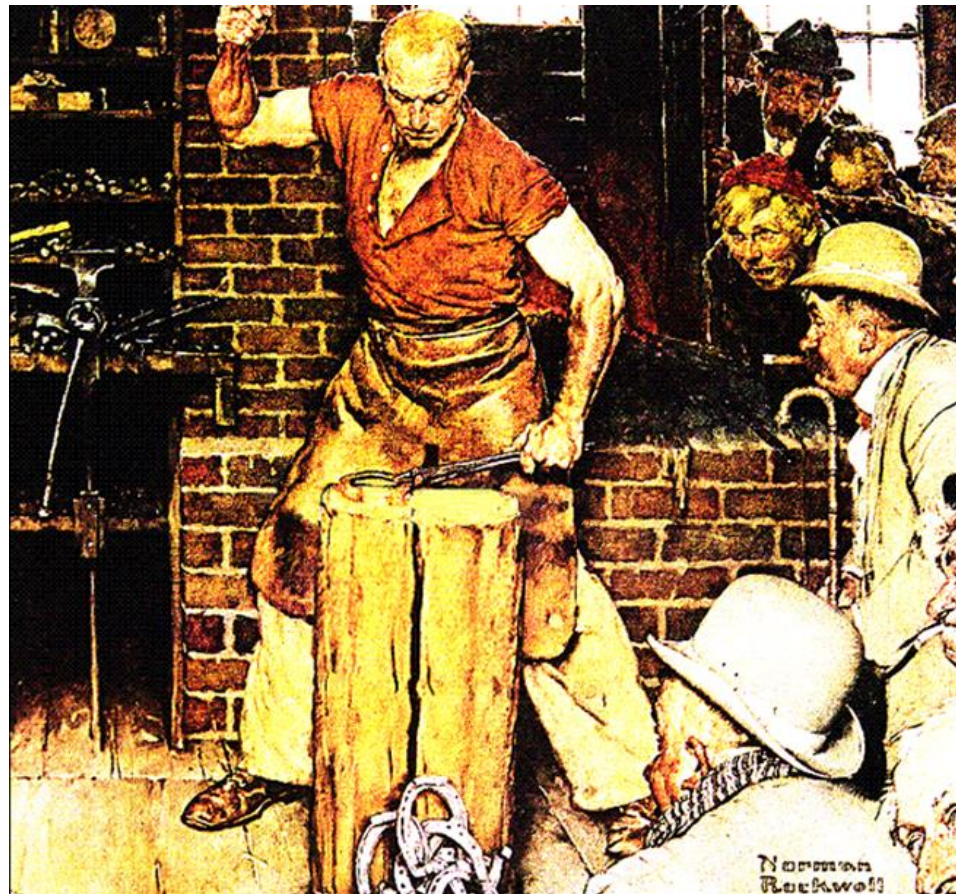
Šta ste vidjeli? Koliko ste sigurni?

- kliješta
- prozor
- nakovanj
- kožni zupčanik
- posmatrač
- alat
- čekić

Kovač

- kliješta
- prozor
- nakovanj
- kožni zupčanik
- posmatrač
- alat
- čekić

■ = nije prisutno

Gusarski brod

Šta ste vidjeli? Koliko ste sigurni?

- stepenice
- znak pirata
- osmatračnica na jarbolu
- sidro
- majmun
- merdevine
- prozori

Gusarski brod

- stepenice
- znak pirata
- osmatračnica na jarbolu
- sidro
- majmun
- merdevine
- prozori

■ = nije prisutno

Pogrešna sjećanja

- Nije se sve ono čega se sjećamo zapravo i dogodilo!

Pogrešna sjećanja

- Nije se sve ono čega se sjećamo zapravo i dogodilo!
- Naš mozak premješta i dodaje informacije koje nedostaju sličnim iz naše prošlosti (npr. tipična scena sa plaže sa odmora).
Neki objekti su dodati “logično” (u primjeru: čekić, sidro)!

Pogrešna sjećanja

- Nije se sve ono čega se sjećamo zapravo i dogodilo!
- Naš mozak premješta i dodaje informacije koje nedostaju sličnim iz naše prošlosti (npr. tipična scena sa plaže sa odmora).
Neki objekti su dodati “logično” (u primjeru: čekić, sidro)!
- Prava sjećanja se često mogu da razlikuju od lažnog sjećanja putem **slikovitosti**: lažna sjećanja su radije “blijeda” i sa manje detalja.

Tipovi grešaka u memoriji

???

Tipovi grešaka u memoriji

- Zaboravljanje

Tipovi grešaka u memoriji

- Zaboravljanje
- Memorijski bjas:
  - normalan memorijski bjas: bolje se pamte pozitivni događaji nego negativni
  - depresivni memorijski bjas: bolje se pamte negativni događaji nego pozitivni

Tipovi grešaka u memoriji

- Zaboravljanje
- Memorijski bjas:
  - normalan memorijski bjas: bolje se pamte pozitivni događaji nego negativni
  - depresivni memorijski bjas: bolje se pamte negativni događaji nego pozitivni
- Iluzije/lažna sjećanja: sjećanje za događaje koji se nijesu dogodili!

Pogrešna sjećanja

“Sviraj to ponovo, Sam” – je rečenica Ingrid Bergman ili Humphrey-a Bogart-a nikad rečena Samu (Dooley Wilson), pijanisti noćnog kluba, nevoljnom izvođaču osjećajne pjesme ‘As Time Goes By’ u filmu Casablanca (1942). Nabliže što je Bogart rekao: “Svirao si za nju, možeš svirati i za mene... Ako ona to može podnijeti, mogu i ja. Sviraj!”

Pogrešna sjećanja

“Sviraj to ponovo, Sam” – je rečenica Ingrid Bergman ili Humphrey-a Bogart-a nikad rečena Samu (Dooley Wilson), pijanisti noćnog kluba, nevoljnom izvođaču osjećajne pjesme ‘As Time Goes By’ u filmu Casablanca (1942). Nabliže što je Bogart rekao: “Svirao si za nju, možeš svirati i za mene... Ako ona to može podnijeti, mogu i ja. Sviraj!”

1980 godine u predsjedničkoj kampanji, Ronald Reagan se sjetio ratnih sjećanja koje je, izgleda pomješao sa scenama iz filma Wing and a Prayer.

Pogrešna sjećanja

“Sviraj to ponovo, Sam” – je rečenica Ingrid Bergman ili Humphrey-a Bogart-a nikad rečena Samu (Dooley Wilson), pijanisti noćnog kluba, nevoljnom izvođaču osjećajne pjesme ‘As Time Goes By’ u filmu Casablanca (1942). Nabliže što je Bogart rekao: “Svirao si za nju, možeš svirati i za mene... Ako ona to može podnijeti, mogu i ja. Sviraj!”

1980 godine u predsjedničkoj kampanji, Ronald Reagan se sjetio ratnih sjećanja koje je, izgleda pomješao sa scenama iz filma Wing and a Prayer.

Pomoću određenih metoda ispitivanja i sugestivnih primjedbi lažna sjećanja mogu biti “stvorena”. Postoji veliki broj pravnih slučajeva, u kojima su nevini ljudi priznali krivicu na sudu pošto su bili ubijeđeni tokom dugotrajnog intenzivnog ispitivanja da su počinili kazneno djelo.

Pogrešna sjećanja

	<p>“Sviraj to ponovo, Sam” – je rečenica Ingrid Bergman ili Humphrey-a Bogart-a nikad rečena Samu (Dooley Wilson), pijanisti noćnog kluba, nevoljnom izvođaču osjećajne pjesme ‘As Time Goes By’ u filmu Casablanca (1942). Nabliže što je Bogart rekao: “Svirao si za nju, možeš svirati i za mene... Ako ona to može podnijeti, mogu i ja. Sviraj!”</p>
	<p>1980 godine u predsjedničkoj kampanji, Ronald Reagan se sjetio ratnih sjećanja koje je, izgleda pomješao sa scenama iz filma Wing and a Prayer.</p>
	<p>Pomoću određenih metoda ispitivanja i sugestivnih primjedbi lažna sjećanja mogu biti “stvorena”. Postoji veliki broj pravnih slučajeva, u kojima su nevini ljudi priznali krivicu na sudu pošto su bili ubijeđeni tokom dugotrajnog intenzivnog ispitivanja da su počinili kazneno djelo.</p>
	<p>U jednom eksperimentu, učesnicima su pokazani izmjenjene fotografije, na kojima oni lete zajedno sa svojim ocem u balonu. 50% učesnika je kasnije reklo da se sjećaju te epizode, koja se u stvari nije nikad desila.</p>

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da su mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) više sigurni u lažna sjećanja nego ljudi koji nemaju psihozu.

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da su mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) više sigurni u lažna sjećanja nego ljudi koji nemaju psihozu.
- U isto vrijeme sigurnost za pravo sjećanje (npr. stvari koje su se stvarno desile) je smanjena u psihozi.

Zašto mi ovo radimo?

- Studije pokazuju da su mnogi ljudi koji imaju psihozu (ali ne svi!) više sigurni u lažna sjećanja nego ljudi koji nemaju psihozu.
- U isto vrijeme sigurnost za pravo sjećanje (npr. stvari koje su se stvarno desile) je smanjena u psihozi.
- Ovo može voditi teškoćama u razlikovanju pravog od lažnog sjećanja i može onemogućiti zdrav, realističan pogled na okolinu.

Kako greške u sjećanju dovode do pogrešnih interpretacija tokom psihoze – primjeri

Događaj	Pogrešno sjećanje	Aktuelna situacija
Svađa sa prijateljem.	Nazvao te “idiotom.”	Tvoj prijatelj je podigao glas. Određeni izrazi “su bili u zraku”, ali ustavari nikad nisu rečeni.
Prišao si medicinskoj sestri sa pitanjem.	Nije je bilo briga i čak vam se smijala.	Iako je sestra imala razumjevanja, na nesreću, nije imala vremena - usled ljutnje oko ostalih stvari, ne sjećaš se situacije kakva je bila u stvari.

Da li bi neko podijelio kratko licno iskustvo?

Zadatak 2

- Ponovo Vam se prikazuju složene scene.

Zadatak 2

- Ponovo Vam se prikazuju složene scene.
- Pokušajte da otkrijete šta je izostavljeno (nedostajući detalji su kasnije prikazani plavom).

Pljačkaš banke

Šta ste vidjeli na slici? Koliko ste sigurni?

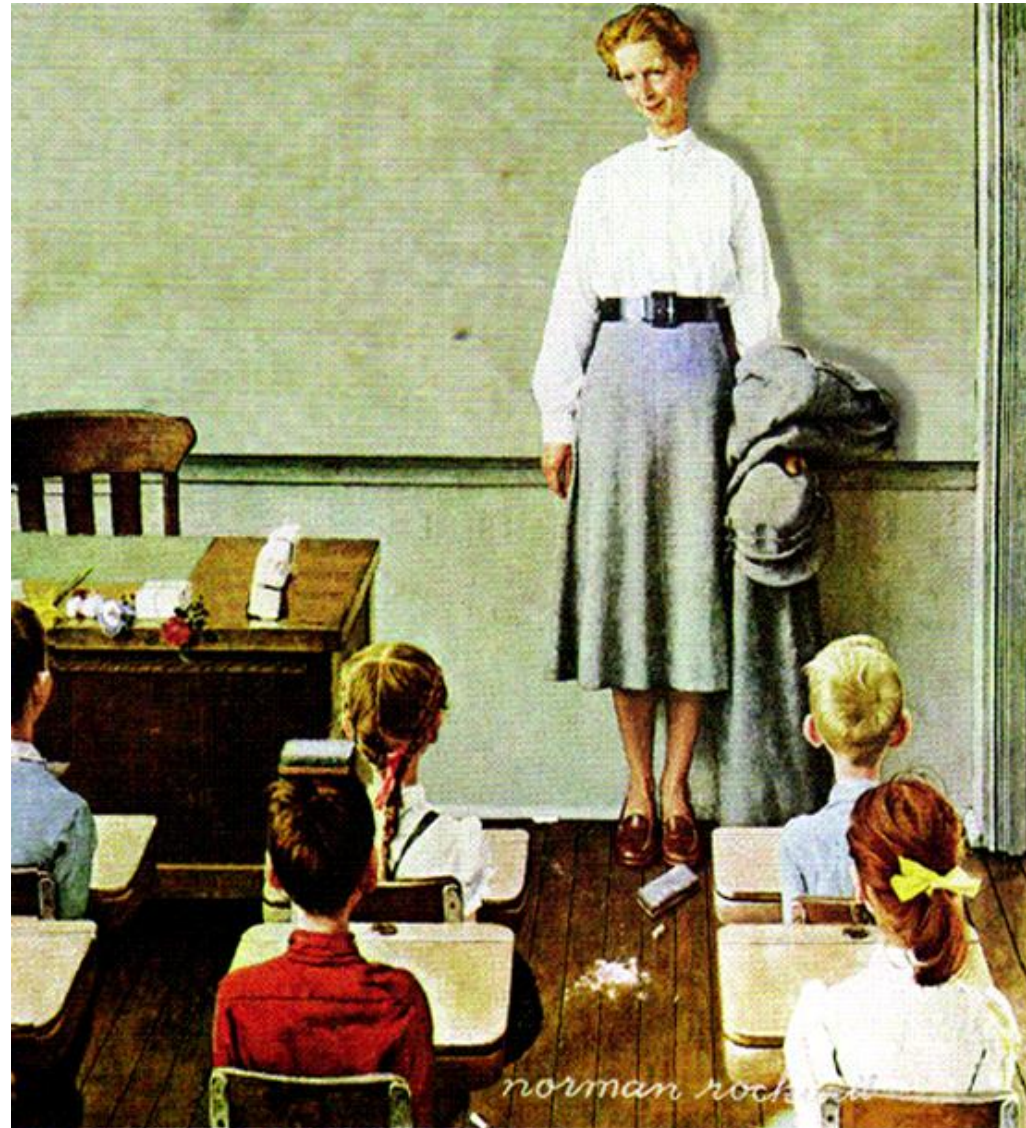
- otvoren sef
- aparat za zavarivanje
- zavarivanje tenk
- novčanice
- novčići
- maska
- džepna lampa

Pljačkaši banke

- otvoren sef
- aparat za zavarivanje
- zavarivanje tenk
- novčanice
- novčići
- maska
- džepna lampa

Učionica

Šta nije bilo prikazano? Koliko ste sigurni?

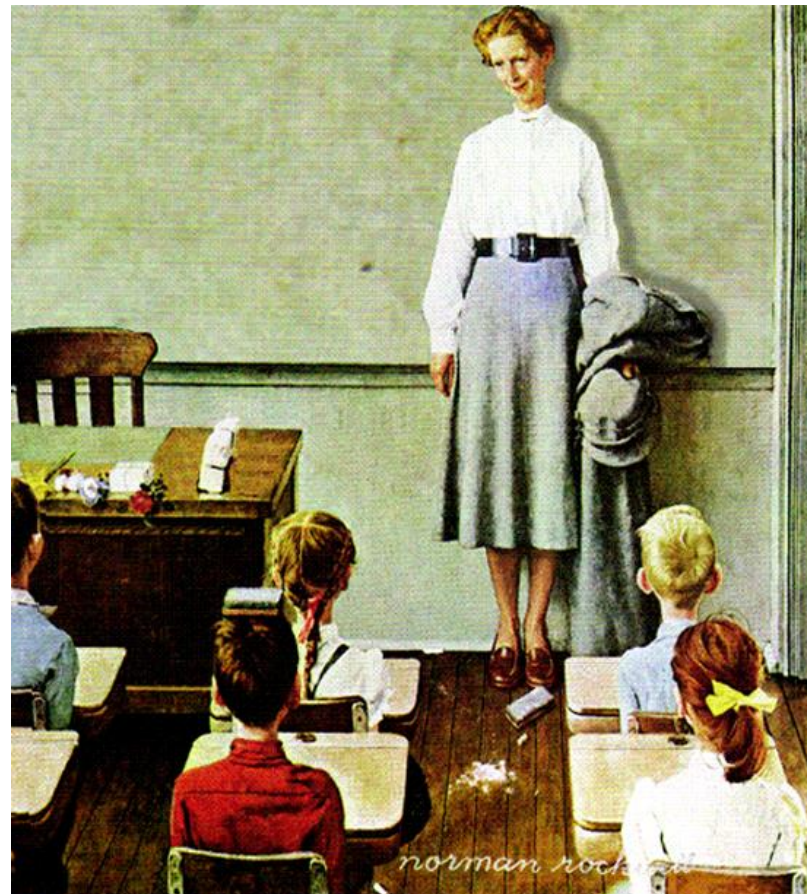
- sunđer
- sivi kaput
- sto
- tabla
- školska tašna
- kreda
- kika
- učiteljicina stolica

Učionica

- sunđer
- sivi kaput
- sto
- tabla
- školska tašna
- kreda
- kika
- učiteljicina stolica

■ = nije prikazano

opcionalno: Video Klip

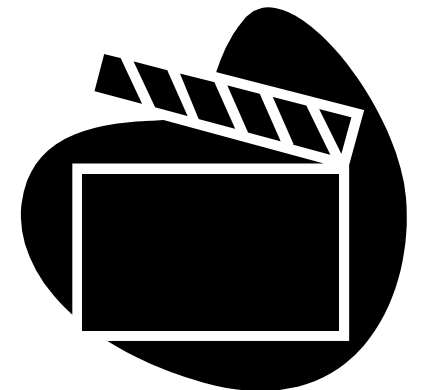
opcionalno: Video klip prezenatacije vezane za današnje teme su dostupne na sledećem sajtu:

http://www.uke.de/mct_videos

Posle video klipa možete prodiskutovati kako je sadržaj povezan sa današnjom temom.

[za trenere:

Neki od video klipova mogu sadržati jezik koji je neadekvatan za pojedine osobe iz publike kao i za neke kulture. Molimo prije prikazivanja pažljivo pogledajte video zapise u svrhu skrininga.]

Plaža

Šta niste vidjeli? Koliko ste sigurni?

- stolica za plažu
- štap za ribolov
- delfin
- dizalica
- peškir
- plavo nebo
- galeb

Plaža

- stolica za plažu
- štap za ribolov
- delfin
- dizalica
- peškir
- plavo nebo
- galeb

Ideje u grupi

Šta obično vidite u radnji?

...

...

...

...

Radnja

Šta je prikazano na slici? Koliko ste sigurni?

- prodavač
- otvorena kolica
- kasa
- tezga
- konzerve
- cigarete
- daska sa predmetima
- izlog

Radnja

- prodavač
- otvorena kolica
- kasa
- tezga
- konzerve
- cigarete
- daska sa predmetima
- izlog

■ = nije prikazano

Ideje u grupi

Šta biste obično očekivali na bazenu?

...

...

...

...

Bazen

Šta ste vidjeli na slici? Koliko ste sigurni?

- gumena patka
- peškiri
- mali frižider
- tuš
- ležaljka
- šešir za zaštitu od sunca
- novine

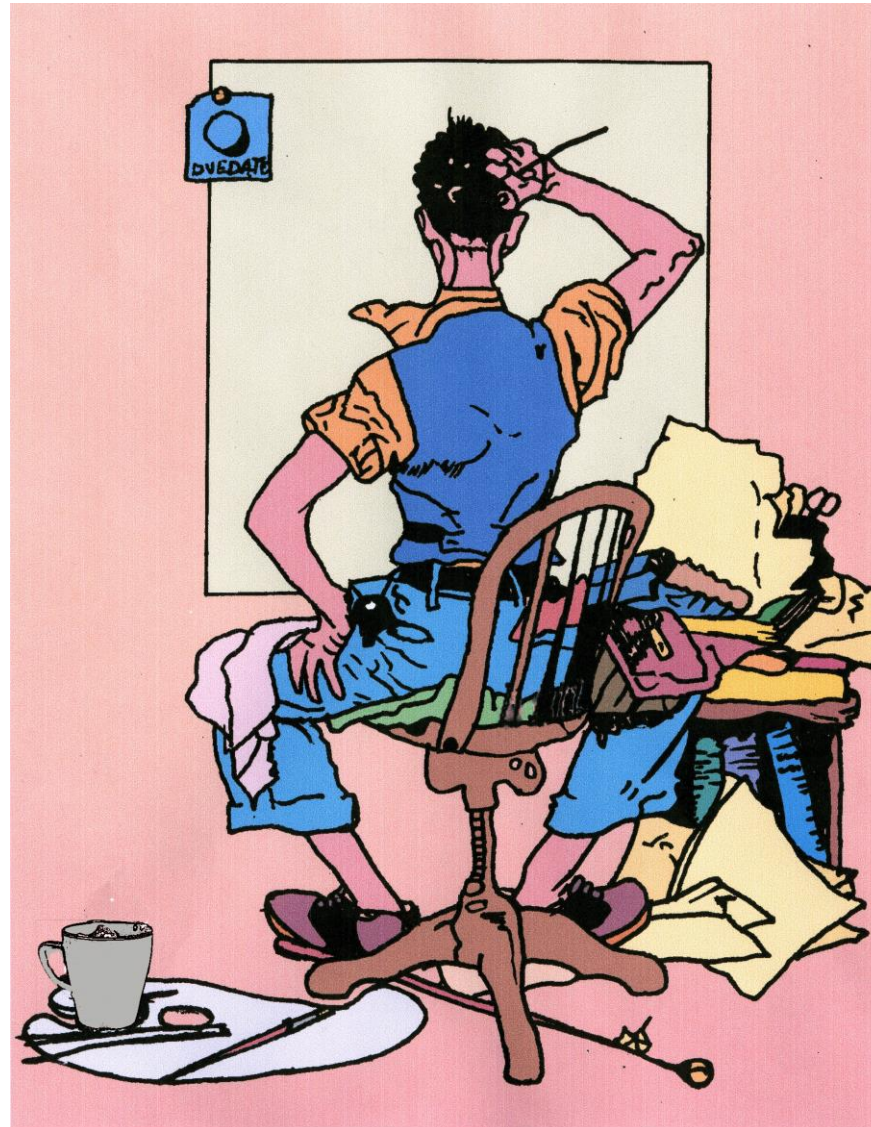

Bazen

- gumena patka
- peškiri
- mali frižider
- tuš
- ležaljka
- šešir za zaštitu od sunca
- novine

■ = nije prikazano

Slikar

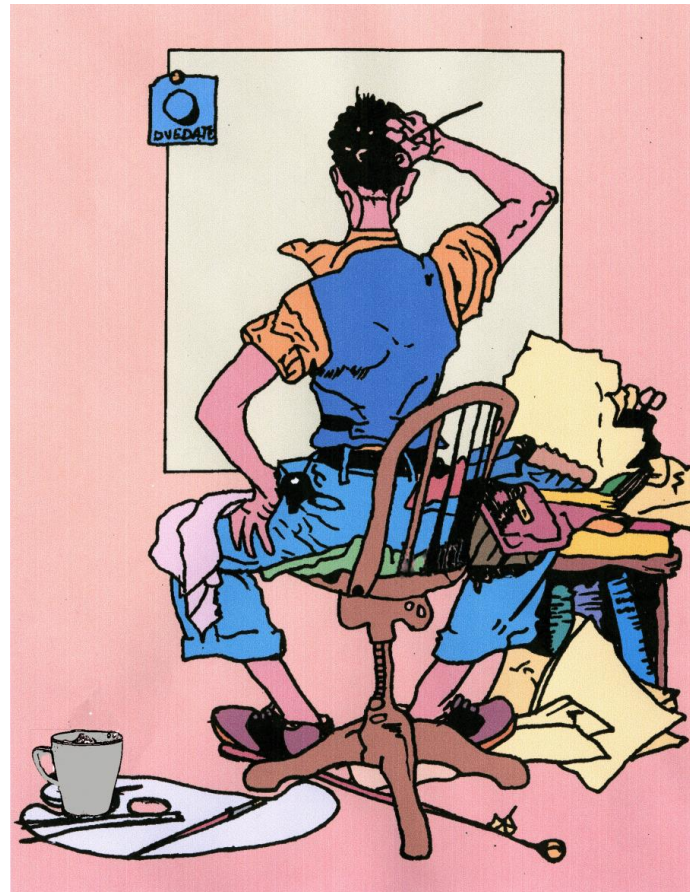
Šta nije prikazano? Koliko ste sigurni?

- stolica
- četka
- stalak za sliku
- paleta
- prsluk
- cipele
- papir

Slikar

- stolica
- četka
- stalak za sliku
- paleta
- prsluk
- cipele
- papir

■ = nije prikazano

Banka

Šta niste vidjeli? Koliko ste sigurni?

- kamera
- bankomat
- sigurnosni prozor
- sef
- blagajnik
- pas
- ormar

Banka

- kamera
- bankomat
- sigurnosni prozor
- sef
- blagajnik
- pas
- ormar

Kampovanje

Šta niste vidjeli? Koliko ste sigurni?

- kamper
- šator
- krpa za sto
- bicikli
- stolice
- plavo nebo

Kampovanje

- kamper
- šator
- krpa za sto
- bicikli
- stolice
- plavo nebo

Ideje u grupi

Šta očekujete da vidite u zološkom vrtu?

...

...

...

...

Zološki vrt

Šta ste vidjeli na slici? Koliko ste sigurni?

- žirafe
- ograda za zoo
- slon
- čuvar
- paun
- šalter za karte
- lav

Zološki vrt

- žirafe
- ograda za zoo
- slon
- čuvar
- paun
- šalter za karte
- lav

■ = nije prikazano

Ideje u grupi

Šta obično nađete u dnevnoj sobi?

...

...

...

...

Dnevna soba

Šta ste vidjeli na slici? Koliko ste sigurni?

- sto
- stolice
- stolnjak
- sat
- ormar
- cvijeće
- slike

Dnevna soba

- sto
- stolice
- stolnjak
- sat
- ormar
- cvijeće
- slike

■ = nije prikazano

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi Učenja:

- Naša sjećanja nas mogu zavarati!

Posebno za bitne događaje (svađa, svjedočenje na sudu itd.), imajte na umu:
Ako se ne možete sjetiti živih detalja oko nekog događaja:

- Ne budite tako sigurni da je vaše sjećanje istinito.

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi Učenja:

- Naša sjećanja nas mogu zavarati!

Posebno za bitne događaje (svađa, svjedočenje na sudu itd.), imajte na umu:
Ako se ne možete sjetiti živih detalja oko nekog događaja:

- Ne budite tako sigurni da je vaše sjećanje istinito.
- Tražite dodatne informacije (npr. svjedok).

Prenos u svakodnevni život

Ciljevi Učenja:

- Naša sjećanja nas mogu zavarati!

Posebno za bitne događaje (svađa, svjedočenje na sudu itd.), imajte na umu:
Ako se ne možete sjetiti živih detalja oko nekog događaja:

- Ne budite tako sigurni da je vaše sjećanje istinito.
- Tražite dodatne informacije (npr. svjedok).

Primjer: Posvađali ste se sa nekim i *maglovito* se sjećate da vam je on/ona uputila uvrede. Uzmite u obzir da vas je možda vaše sjećanje zavaralo, ili da se vaše sjećanje izmjenilo. Takođe, pitajte ljude koji su bili prisutni u toj situaciji.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Tokom psihoze ljudi su skloni da se sjećaju stvari koje se nisu dogodile uopšte ili su se dogodile na drugačiji način.

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Tokom psihoze ljudi su skloni da se sjećaju stvari koje se nisu dogodile uopšte ili su se dogodile na drugačiji način.

Primjer: Kaća se sjeća da je bila vrbovana za teroristički napad.

Prošlost: Čovjek čiji je izgled upućivao da je porijeklom sa Srednjeg Istoka je sjeo u autobus i pitao je Kaću da li je sjedište do nje zauzeto. Ona je ovo pogrešno protumačila kao kodiranu riječ za pokušaj vrbovanja. Ovo pogrešno vjerovanje je bilo dalje sređeno u njenom sjećanju, na primjer da je čovjek predao koverat i predstavio se kao “Ali” (ovi detalji nisu namjerno dodati).

Kako je ovo povezano sa psihozom?

Tokom psihoze ljudi su skloni da se sjećaju stvari koje se nisu dogodile uopšte ili su se dogodile na drugačiji način.

Primjer: Kaća se sjeća da je bila vrbovana za teroristički napad.

Prošlost: Čovjek čiji je izgled upućivao da je porijeklom sa Srednjeg Istoka je sjeo u autobus i pitao je Kaću da li je sjedište do nje zauzeto. Ona je ovo pogrešno protumačila kao kodiranu riječ za pokušaj vrbovanja. Ovo pogrešno vjerovanje je bilo dalje sređeno u njenom sjećanju, na primjer da je čovjek predao koverat i predstavio se kao “Ali” (ovi detalji nisu namjerno dodati).

Pogrešna sjećanja se češće javljaju kad je neko uplašen ili pod velikim pritiskom. Prije donošenja zaključaka koji imaju posledice: Pažljivo promislite da li su vaše pretpostavke objektivne i dobro zasnovane! Takođe uzmite u obzir: U poređenju sa stvarnim sjećanjima, pogrešna sjećanja su često maglovita!

Hvala Vam na pažnji!

za trenere:

Podijelite radne listove. Predstavite našu aplikaciju COGITO (preuzmite besplatno).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Bernd Hampel, Helmut Schack, Andreas Weißgerber	Private/privat	Untitled/ohne Titel	PP	Paintings of Spanish landscape/ Gemälde einer katalanischen Landschaft
The Rocketeer	flickr	Kirk Talks to Spock about his Fez Addiction	CC	Star trek/ Raumschiff Enterprise
lyricsart	flickr	Dresden bombing	CC	Bombed Dresden/ Zerbombtes Dresden
Nobik Attila	flickr	Piaget	CC	Piaget/ Piaget
missha	flickr	bugs bunny	CC	Bugs Bunny/ Bugs Bunny
Norman Rockwell Edited by/Editiert v. Michael B. Miller	---	---	PP	False memory pictures/False Memory Bilder
Geobra Brandstätter; Stefan Merz & Frank Burmeister	---	---	PP	playmobil figures/ Playmobilbilder
Ximena Del Villar Derpsch	Private/privat	---	PP	Drawings/Zeichnungen: Robbery/Raub, Beach/Strand, Pool, Bank, Camping, Living room/Wohnzimmer

Da li svi vidimo i sjećamo se istih stvari?

Primjer: 3 slikara naslikaju isti trg španskog sela...

Molimo potražite razlike između tri slike, na primjer, u veličini i boji! Koje su stvari različito prikazane ili su izostavljene?

Andreas Weißgerber

Helmut Schack

Bernd Hampel

Svako opaža stvari različito! Kao na tri slike: isti seoski trg ali sa mnogo razlika!

Andreas Weißgerber: Trg je pun kolorita. Roze kuća desno (vidite strelicu) je purpurna na Hampel-ovoj slici, a crvena na Schack-ovoj slici.

Helmut Schack: Slika ima zemljane boje. Palme nisu tako prave kao na drugim slikama.

Bernd Hampel: Na ovoj slici objekti su jako blizu jedan drugom. Za razliku od druge dvije slike, zid lijevo ima tri luka (vidite kružice).

Naša memorija ne radi kao kamera! Budite svjesni da je moguće da pogriješite!

Fotografija originalnog seoskog trga: Dva auta nisu bila tamo kad su slike naslikane.

Andreas Weißgerber: Proporcije su usklađene, ali boje se ne slažu (npr. zidovi nisu zeleni).

Helmut Schack: Originalne palme su veoma prave.

Bernd Hampel: Postoje samo dva luka na zidu lijevo (vidite crvene kružice).

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler/	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
Bernd Hampel, Helmut Schack, Andreas Weißgerber	Private/privat	Untitled/ohne Titel	PP	Paintings of Spanish village square/ Gemälde eines spanischen Dorfplatzes